

Наукова бібліотека СумДПУ імені А. С. Макаренка

віртуальна виставка

Український поетичний авангард

Суми 2022

*Поезія має бути доступною, поезія має
бути читаною, поезія має бути коханою.*
Сергій Жадан

Авангардизм у літературі – це явище, що виникає періодично як реакція на певні процеси в суспільстві та самій літературі. Передумовою зародження літературного авангарду є кризові періоди розвитку мистецтва, що застоюється, костеніє, тобто певний напрям або стиль вичерпують свої художньо-виражальні засоби й заважають розвитку літературного процесу в цілому, тому виникає нагальна потреба зруйнування попередніх естетичних систем, розчищення місця для зародження нових художніх явищ.

Поетика авангардизму надзвичайно різноманітна, спільним для всіх митців є прагнення до найсміливішого й найхімернішого експериментування. Молоді поети порушують усі раніше прийняті норми й щодо тем, і щодо стилю, і щодо мови, не визнаючи жодних канонів чи обмежень.

Першим проявом авангарду в українській літературі прийнято вважати збірку «Дерзання» футуриста Михайля Семенка, видану разом з передмовою-маніфестом у 1914 році. Основною тезою маніфесту є заперечення культового мистецтва: *«Де є культ, там немає мистецтва»*, – пише Семенко, наповнюючи свою збірку віршами, що є формальним та змістовим викликом усієї тогочасній українській поезії. Український авангард не лише був — він відбувся як цілком оригінальне й самодостатнє явище, хоч це не завжди визнавала традиційна критика.

Анна Біла

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ АВАНГАРД:

ПОШУКИ. СТИЛЬОВІ НАПРЯМКИ

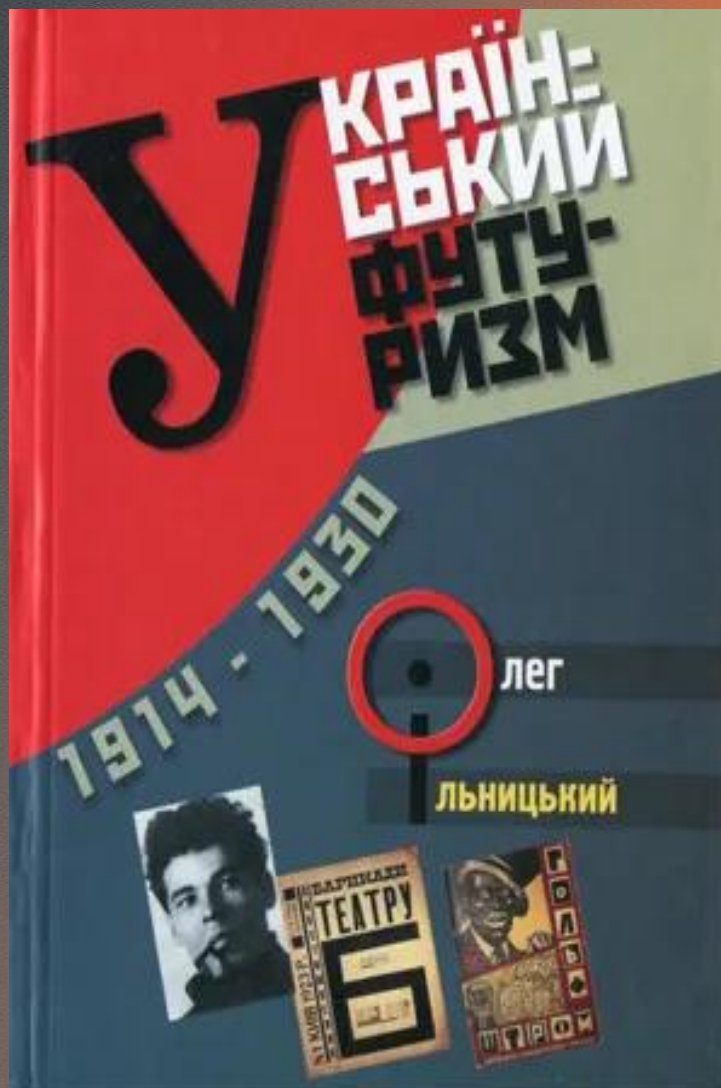

«СМОЛОСКІП»

Біла, А. Український літературний авангард: пошуки, стильові напрямки [Текст] : монографія / А. Біла. – Київ : Смолоскип, 2006. – 463 с.

У монографії розглядаються становлення, теоретичні засади і практичні надбання українського літературного авангарду. В колі уваги дослідниці – типологічні риси ідеологічно-естетичного руху, контекстуальні особливості функціонування авангардистських стильових напрямів, таких як футуризм, конструктивізм, експресіонізм і сюрреалізм, проблема стильових ерзаців і специфіки проникнення інноваційних принципів «лівого мистецтва» у паралельні художні дискурси. Використано широкий фактичний матеріал, що дає змогу унаочнити взаємозбагачення художніх практик в авангарді і плідність естетичного експерименту в ХХ столітті.

«СМОЛОСКІП»

Ільницький, О. Український футуризм 1914-1930 [Текст] : перекл. з англ. / О. Ільницький. – Львів : Літопис, 2003. – 453 с.

Літературна праця Олега Ільницького – перша неупереджена спроба не тільки описати конфлікт між українським авангардом та його публікою, а й подати всебічний розвиток футуризму з історичного, теоретичного та літературного погляду від самих витоків (1914) до його зникнення (1931), чи то пак знищення. Книга з'ясовує позицію українського футуризму в європейському контексті й саме з такої перспективи оцінює його набутки.

Ця книга – про мистецький переворот, який здійснили М. Семенко, Г. Шкурупій, О. Слісаренко, Л. Курбас та інші, завдяки якому вперше за кілька сторіч українська культура опинилася в авангарді європейського артистичного життя.

Українська авангардна поезія (1910-1930-ті роки) [Текст] :
антологія / упор. О. Коцарев, Ю. Стахівська ; передм.
О. Ільницького. – 2-ге вид, виправлене. – Київ : Смолоскип,
2018. – 816 с.

В основній частині антології зібрано поезії понад сорока поетів різних авангардних настроїв. Зокрема поезії авторів журналів «Зиз» та «Будяк», псевдоніми та криптоніми яких не могли бути розшифровані упорядниками або тих, чиї біографічні данні наразі невідомі.

**Антологія молоді української поезії III тисячоліття [Текст] /
упоряд. Лаюк Мирослав. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА,
2018. – 496 с.**

*Молода українська поезія настільки збалансована,
тобто різноманітна, тобто неймовірна, що може
говорити з кожним.*

*В антології представлено вибрані вірші понад 70-ти
найпомітніших молодих українських поетів, чий творчий
шлях (за кількома винятками) розпочався в третьому
тисячолітті.*

АНТОЛОГІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ
ПОЕЗІЇ XX ст.

ВІД ТИЧИНИ
ДО ЖАДАНА

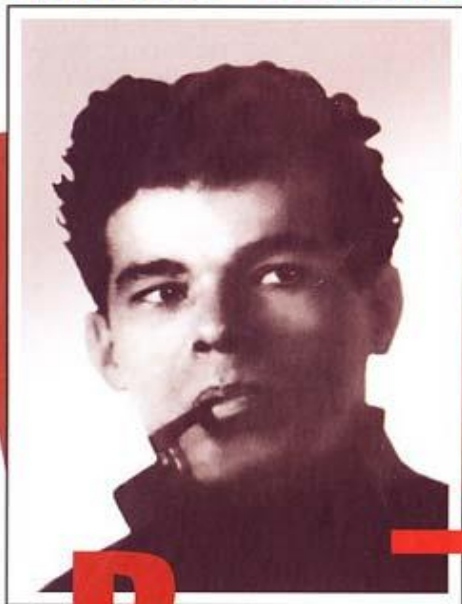
Антологія української поезії XX століття [Текст] : від Тичини до Жадана / упоряд. І. Малкович. — Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2016. — 1280 с.

«Я хотів би, щоб якомога більше читачів узяло до рук і заглибилося в прекрасну «Антологію української поезії XX століття», що увібрала поезію від Павла Тичини до Сергія Жадана, її видав Іван Малкович. Це унікальне видання на 2016 сторінок, але зручний формат, її можна навіть у кишені носити. Якби я був українським космонавтом, то взяв би цю антологію з собою на Марс».

Юрій Андрухович

Розстріляне
Відродження

Михайль Семенко

**Вибрані
твори** "Смолоскип"

Семенко, М. Вибрані твори [Текст] / М. Семенко ; упоряд. А. Біла. – Київ: Смолоскип, 2010. – (Серія «Розстріляне відродження»).

До видання увійшли поетичні, прозові й драматичні твори письменника, написані протягом 1910-х – початку 1930-х рр., а також його маніфестографія, що уможливорює зіставлення програмових положень футуризму і його творчої реалізації. Водночас видання містить матеріали, присвячені постаті культуртрегера у контексті футуризму – як одного з найбільш реалізованих напрямів українського авангарду.

ІВОВН "СМОЛОСКНН"

*Я хочу кожний день
все слів нових
Нових нових пісень
ідей нових*

*Я хочу кожний час
новожиття
Горіть палать в екстазі
почуття*

*Нових нових пісень
і тем нових
Я хочу кожний день
років нових!*

12. II. 1914. Київ

Шкурупій, Гео. Вибрані твори [Текст] / Гео Шкурупій; упоряд. Ольга Пуніна, Олег Соловей. — Київ: Смолоскип, 2013. — 872 с. — (Серія «Розстріляне Відродження»).

Найбільш повне видання творчого доробку Гео Шкурупія, одного з чільних представників українського літературного авангарду, автора значної кількості поетичних та прозових, а також трьох знакових для літератури першої половини ХХ ст. романів («Двері в день», «Жанна батальйонерка», «Міс Адрієна») і численних публіцистичних праць, що до сьогодні лишалися малодоступними не тільки широкому читачеві, а й спеціалістам вузького профілю.

*сьогодні король завтра пройди світ
сонце сонце*

*вироблю
із сонячних душ
у футурупреріях
для майбутнього
сьогодні король
футуровиробництва футуротрестів
сіндікатів*

*завтра робітник
троєкутники куби машин
зламани лінії коло
автомобілі карбід бензин
переплавлю слова чудесні
і виставлю у вітринах*

Розстріляне
Відродження

Олекса Слісаренко

**Вибрані
твори** "Смолоскип"

Слісаренко, О. Вибрані твори [Текст] / О. Слісаренко ;
упорядник В. Агеєва. — Київ : Смолоскип, 2011. — 870 с. —
(Серія «Розстріляне Відродження»).

Вибрані твори Олекси Слісаренка — талановитого прозаїка, майстра гостросюжетної психологічної новели, а згодом роману й повісті, що починав як поет-символіст, підписував маніфести футуристів і конструктивістів, потім обстоював чисте мистецтво, сповідував авангардистську деструкцію, зрештою почергово був членом «Комкосмосу», «Аспанфуту», «Комункульту», «Гарту», ВАПЛІТЕ, «Техно-мистецької групи «А». До видання також увійшли спогади про письменника та статті критиків 1920-х рр. і сучасних дослідників

творів "Смолоскип"

Я чоловік.

*Такий звичайний, що аж смішно —
Ріка кришталева у смердючих берегах,
Віки*

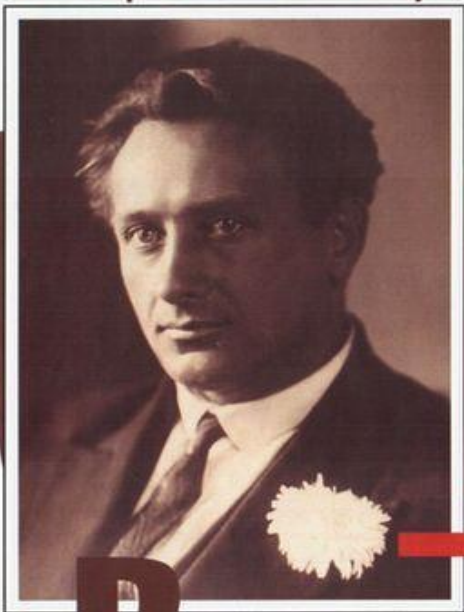
*Шелестять надо мною крилами.
Тремтіння і жах
Перетоплюю на сміливість у своїх
гамарнях,
Слухаю шуми вітру, машин і дихання
коханої*

*жінчини;
Бачу хмари, землю, димарі, звірів і
людей;*

*Мацаю речі, нюхаю запахи:
Я такий звичайний, що аж смішно.
І день мій розцвітає, як лотос.*

Розстріляне
Відродження

Валер'ян Поліщук

**Вибрані
твори** "Смолоскип"

Поліщук, В. Вибрані твори [Текст] / В. Поліщук ; упоряд. Олеся Омельчук. — Київ: Смолоскип, 2014. — 680 с. — (Серія «Розстріляне відродження»).

Валер'ян Поліщук прагнув революції в усьому — в суспільному й особистому житті, в літературі і мові. Він прагнув дати новий синтетичний стиль доби і для цього «бунтом полоснув між хвилями знамен».

Валер'ян Поліщук — поет, автор теоретичних розвідок та статей про українську літературну ситуацію 1920-х років, засновник та активний учасник різних літературних організацій, передусім відомий як ініціатор літературної групи «Авангард». Антологія містить найбільш відомі та репрезентативні твори письменника, значна частина яких друкується вперше з часу їхньої появи.

ДВОРН "СМОЛОСКНУ"

«До глибокого розуміння мене — Валер'яна Поліщука — Україна доросте через двадцять років. Кажу це сьогодні, на початку 1929 року, коли літературна творчість наша масово росте, але з боку форм масово регресує. Я ж регресувати не збираюсь».

*Зеленим пухом дише ліс,
Пряде на саяво хризоліти
(Розбіглися співучі діти).
Глухим дубам ніяк рудіти,
Коли під ними ряст проріс.
Зелені думи у беріз,
Зелені мрії ще прозорі
(Легенько дихають простори).
І навіть прості осоки
Сережки вивісили скрізь.*

**Микола
Бажан**

**Поезії
1929-1940
років**

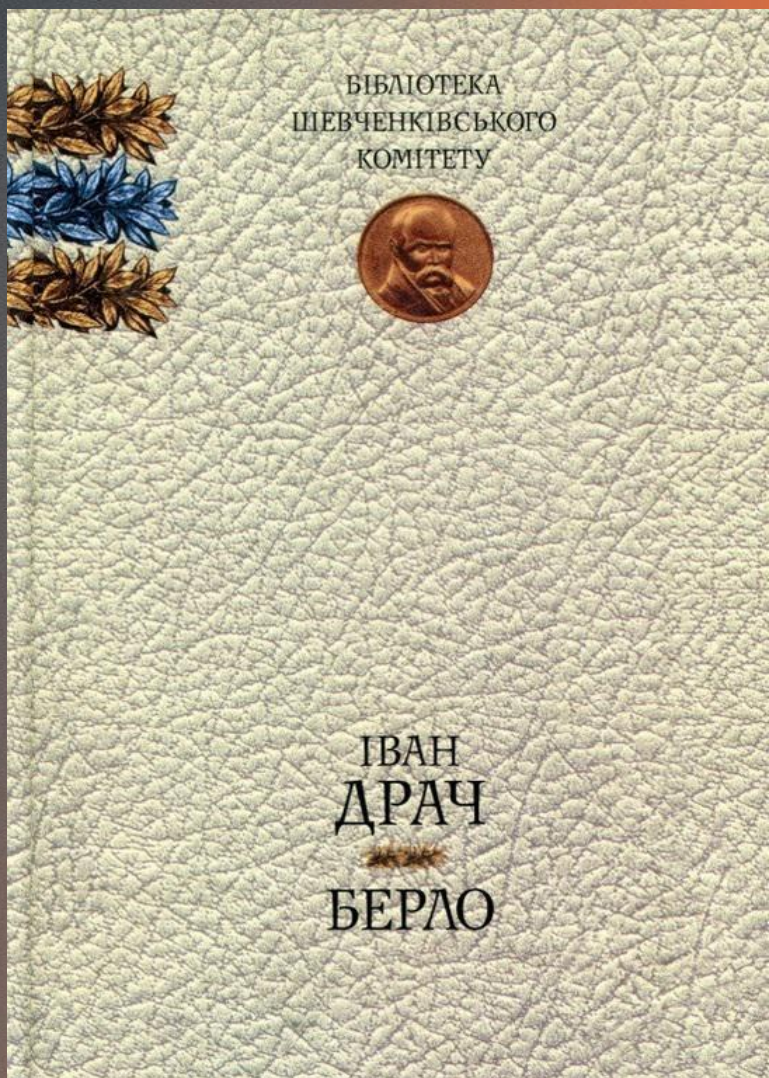
Микола Бажан. Поезії 1929-1940 [Текст] / М. Бажан. — Київ :
Мультимедійне видавництво Стрельбицького, 2015.

«Поезії 1929–1940 років» Миколи Бажана — це добірка віршів, в яких гармонійно поєднані ідейне начало та метафоричне оздоблення.

Автор поезій експериментує з ритмікою та строфікою, використовує прийоми алітерації та асонансу.

*На луг лягло благословіння снігу —
Хитливий переплив і перелив сніжин, —
І я мовчу, немов читаю книгу
Великих, тихих, лагідних таїн.
В п'янливому, сповільненому смерку
Кружіння серця. О солодка млюсть!
Пурпурні снігурі, як змахи фейерверку,
Пронизують сріблисту високость.
Я йду, й мовчу, і тепло марю снами,
Я на долонях тиші розтаю, —
Кристалик, зведений блаженними руками
На свій приділ і на журбу свою.
Запаморочений, дрімотний, заблукаю,
І ввійду в сон, і вже не вийду з сну,
І мовчазливо добреду до краю
Крізь білу, добру, вічну тишину.*

Драч, І. Ф. Берло [Текст] : книга поезій / І. Ф. Драч. – Київ : Грамота, 2007. – 910 с. : іл

«Поезія Івана Драча у 60-ті роки стала таким свіжим вітром, який пробудив інтерес у багатьох не тільки до української поезії й української літератури, а ширше – взагалі до всього українського. Тоді поезія захоплювала уми багатьох людей. То був час, коли лише у метафорі можна було щось висловити, якимись натяками, щось таке, що не можна було висловити ніде. Іван Драч це дуже добре робив. Він був поетичним лідером шістдесятників».

поет та видавець Іван Малкович

Діапазон пристрасного поетичного слова Івана Драча надзвичайно широкий. Його творчість завжди приваблювала й заповнювала читачів. Творам майстра притаманна напруженість і натхненність слова. До книги увійшли вірші та поеми з поетичних збірок, які виходили впродовж 1962-2005 рр., а також твори раніше неопубліковані.

Нині варто згадати слова письменника, які, як ніколи, є актуальними: «Саме зараз, незважаючи на кровопролиття, кується нація. Або вона відбудеться як така, або знищиться і стане добривом для сусідніх держав».

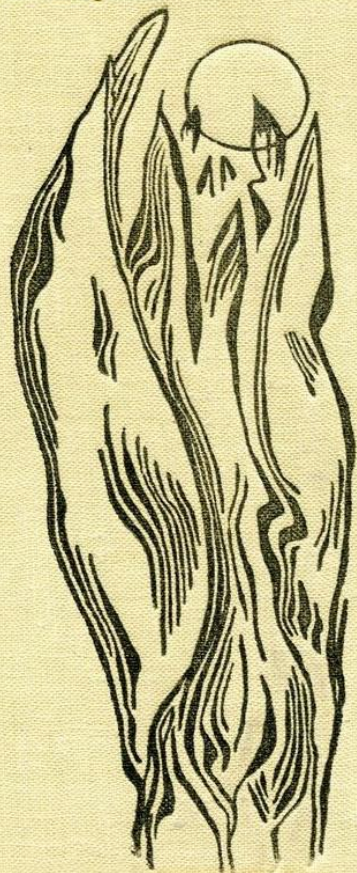

*Ніч западається. Крикне криком ранок.
І сонце вдарить сонцем навсбіч.
На лижах вирвусь я за полустанок,
Де горло річки булькотить, мов ніч.*

*Така ж вона сутужна пару котить,
Останні дзвони літа видиха,
Та вже мороз — хитрющий білий котик —
На лапках ходить, мов коло гріха.*

*А палиці застогнуть бамбукові,
Як одірвусь я і пірну згори,
А дзвони літа я відчую в крові,
Бо кров моя у дзвонах цих горить...*

Микола
Вінграновський

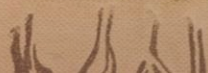

ПОЕЗІЇ

Вінграновський, М. С. Поезії [Текст] / М. С. Вінграновський. —
Київ : Дніпро, 1971. — 174 с.

У розмовах про українську літературу другої половини ХХ століття ім'я Миколи Вінграновського звучить як метафора, в якій уособлюється все найкраще, найсвітліше і найдобірніше, що вродилося на ниві красного письменства від початку шістдесятих років до сього часу. Він прийшов у поезію так, як приходять справжні, як з'являються великі майстри. Прийшов зі святістю і чистотою Духу і залишиться у ній величним Маестро з першого подиху його вірша.

ПОЕЗІЇ

*Народе мій! Поки ще небо
Лягає на ніч у Дніпро —
Я на сторожі коло тебе
Поставлю атом і добро;*

*І стану сам біля колиски
Твого буття, що ти — це ти,
І твого слова кращі зблиски
Пошлю у Всесвіту світи.*

*Бо Всесвіт — не поле, і люд — не глядач.
І час — не ворота футбольних моментів,
І куля земна — не футбольний м'яч
В ногах генералів і президентів!*

1960

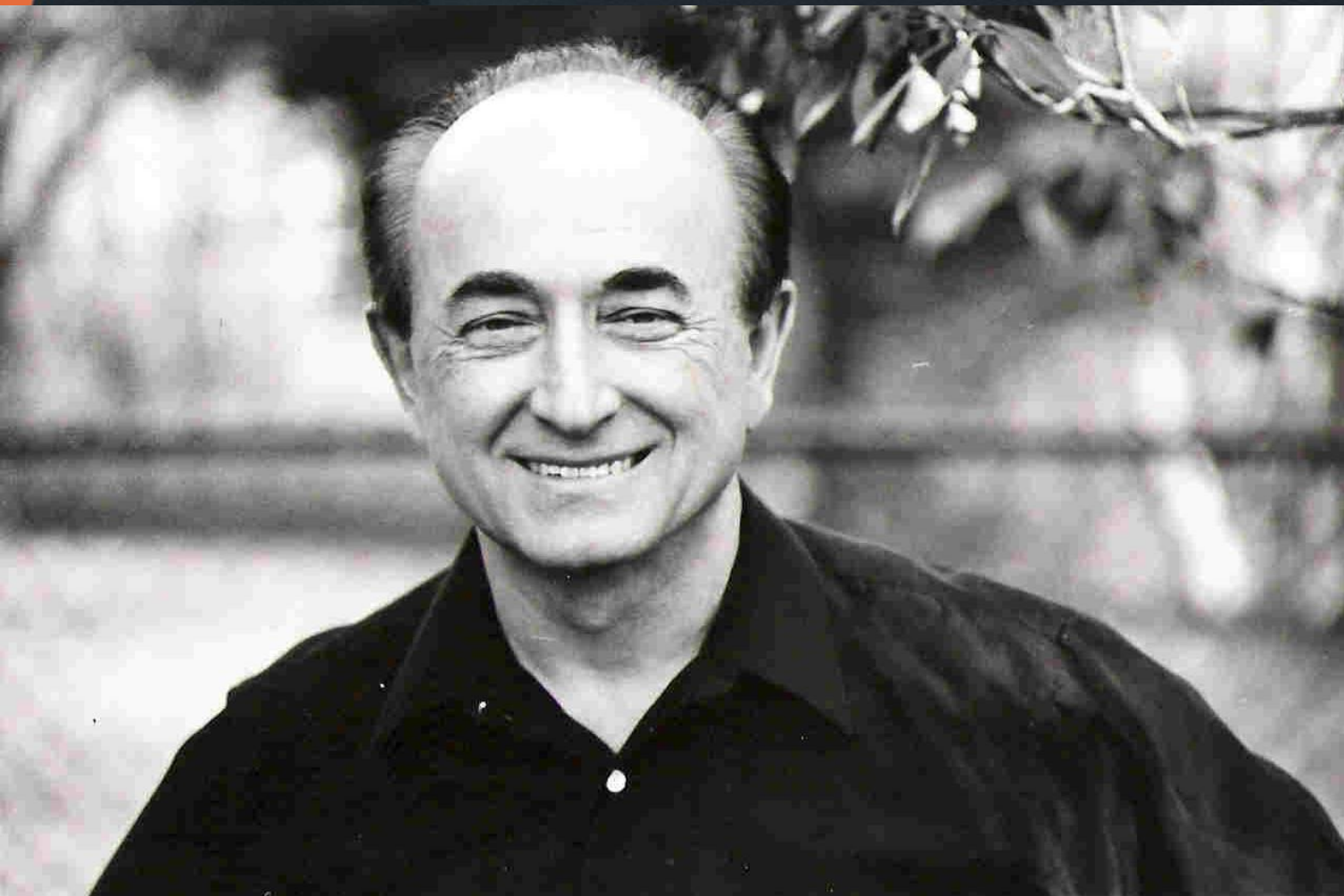
The image shows the front cover of a book. The cover is dark, possibly black or dark grey, with a textured surface. The title and author's name are printed in a light, yellowish-gold color. The author's name 'Юрій ТАРНАВСЬКИЙ' is at the top in a large, serif font. Below it, the title 'Без нічого' is written in a smaller, italicized serif font.

Юрій
ТАРНАВСЬКИЙ
Без нічого

Тарнавський, Ю. Без нічого : поезії / Ю. Тарнавський. – Київ: Дніпро, 1991. – 285 с.

Юрій Тарнавський захоплює з першого прочитання, розкодовує мозок, включає асоціативне мислення, напружує сіру речовину, подає дійсність під іншим кутом зору, як писав сам поет, він використовує виключно семантику українського слова, метафору, без українських архетипів і символів.

Суто умовно поетичну систему Ю. Тарнавського можна віднести до негативного полюсу, як то й робить художник, називаючи свій доробок «Без нічого». Але Тарнавський демонтує нормативний образ світобудови, прагнучи стягти першопричини її возведення. Бо що, зрештою, лишається після того, як розпредметити особистість, одійняти її від матеріально-історичного, соціально-побутового тла, в яке вона впосаджена так незрушно, кабально, трагічно? Божа іскра. Душа. А більш нічого.

*Я не поет,
бо мої слова грубі,
як поліна,
і не мистець,
бо мадонни німі до мене,
як чужі фотографії,
і не філософ,
бо не можу читати
ні Канта,
ні Декарта*

*але коли ніч
і коли пече мозок,
що мені робити?
— коли б я вмів ходити на голові,
я ходив би*

Андієвська, Емма. Дутики [Текст] : поезії / Емма Андієвська. - Київ : Друкарський двір Олега Федорова, 2018. – 301 с. : іл.

Вона створила власний світ поетичних та художніх образів у високо індивідуальній манері. Філософські, духовні та містичні теми є головними у творчості Андієвської. Авторка належить до важливих представників модернізму в українській літературі другої половини 20-го ст.

Письменницю часто пов'язують з Нью-Йоркською групою українських літераторів в еміграції. Поетка відома тим, що пишучи у формі класичного сонету, кардинально його реформувала своїм використанням дисонансів та далекосяжних смислових асоціацій між побутовими речами та філософськими поняттями.

*Вітри розносили сонця і сіно,
Піском заносючи усесвіт,
І очі грузнули від невбиральних видив.
І крик, що коливав рівнину,
Висів на нитці, мов жовток,
І дерево, що розлилось по небу
Біліше сонця, глибше океану,
Те дерево, що розділяє межі ...*

Під яблунею не ходить людині.

Літературне угрупування Бу-Ба-Бу (Бурлеск-Балаган-Буфонада)

Його засновникам вдалося зберегти не тільки спільну творчість, але й особисту дружбу, яку не зруйнували ні час, ні відстань. Поетична група «Бу-Ба-Бу», яку від самого початку діяльності критики сприймали як епатажну, стала яскравим виразником нових поглядів на літературу, втіленням карнавального необарокового мислення, притаманного метаісторичній карнавальній культурі людства.

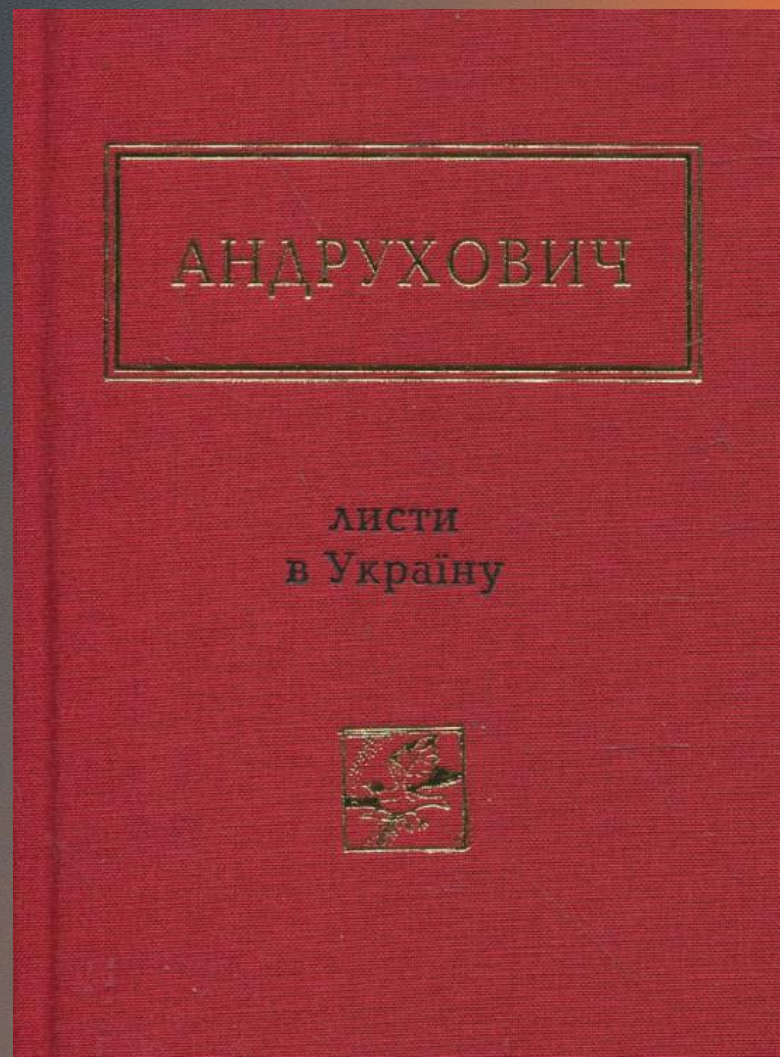
Основоположники літугрупування пояснюють, що бу-ба-бу — це стиль художньої літератури, де немає обмежень. Бубабісти вважають, що й політика, і економіка, і мистецтво можуть стати об'єктом естетичних зацікавлень, бо це є наше життя.

*Наше життя — Бу-Ба-Бу.
Наша історія — Бу-Ба-Бу.
Наша політика — Бу-Ба-Бу.
Наша економіка — Бу-Ба-Бу.
Наша релігія — Бу-Ба-Бу.
Наше мистецтво — Бу-Ба-Бу.
Наша країна — Бу-Ба-Бу.
І це Бу-Ба-Бу потрібно перебороти...*

(Віктор Неборак)

Андрухович, Ю. Листи в Україну [Текст] : вибране / Юрій Андрухович ; [післямова С. Жадан]. — вид. 3-є. — Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2018. — 254 с. (Українська Поетична Антологія)

Юрій Андрухович є одним із засновників постмодерністської течії в українській літературі, яку критики називають «станіславським феноменом». За вагомістю внеску в розвиток постмодернізму його твори критики порівнюють із роботами італійського письменника Умберто Еко та відносять до стилю неоцинізму.

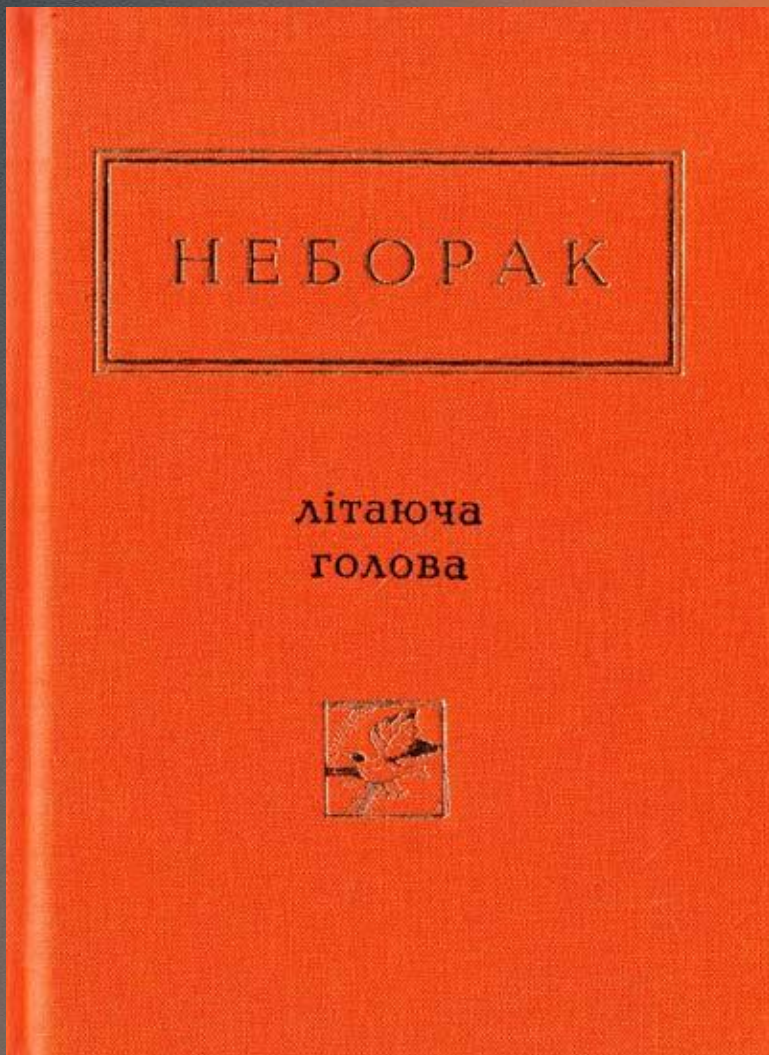
До книжки Юрія Андруховича увійшли «канонічні» вірші з усіх його збірок, а також знаменитий цикл «Листи в Україну».

*По-перше камінь. Твердь. І підмурівок.
Холодна перепона. Тож мета
втікає від зарюмсаних корівок,
а зостається творення хвоста.*

*Коли, розбивши камінь, з порожнечі
ти витвориш, мов іскру, чистий шал,
Вона тобі — рожеві нігті в плечі,
Се — у вогні розжарений метал.*

*Але коли ти Майстер, то з металу
ти витнеш золоті кружала зір
і понесеш її, легку й повсталу,
і се — стихія леткості: ефір.*

Неборак, В. Літаюча голова [Текст] / Віктор Неборак. Літаюча голова. — Київ: АБА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2013 — 288 с. — (Українська Поетична Антологія)

До видання увійшли вибрані вірші, «вмонтовані» в конструкцію легендарної збірки «Літаюча голова».

За словами Юрія Андруховича, 1990 року «з Неборакової поетичної збірки «Літаюча голова» в українській літературній критиці почали говорити про постмодернізм і необароко».

*Я комусь приснився
смішний
на рік молодий
говорив усе те
що забувається після пробудження
або не говорив
звучала спокійна музика
та котрій я приснився
розуміла усе без слів*

*це було не у нашому місті
це було колись узимку
ліхтарі світили синьо
світло падало ніби сніг
а вона уві сні посміхалась
ну чого ти смішний чого ти
не снися мені будь ласка
це дозволено іншому*

*ось і все
маленьке кохання
йому не знайшлося місця у дійсності
йому не знайшлося справжнього світла
сніго світять сумні ліхтарі*

ІРВАНЕЦЬ

Ірванець, О. Санітарочка Рая [Текст] : вибрані вірші / Олександр Ірванець; післям. Юрій Андрухович. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2015.– 159 с. – (Українська Поетична Антологія)

У підсумковій збірці своїх вічно нових вибраних віршів славнозвісний підскарбій «БУ-БА-БУ» Олександр Ірванець, як завжди, балансує між сатирою і лірикою, час від часу гучно падаючи то в один, то в інший бік.

З перших кроків у Великій Літературі слово його задзвеніло по-своєму самотньо, як нова, ніколи не чула струна, ним самим відкрита несходима площина поезії, ним самим стверджена глибоко душевна, аж буденна ліричність нового життя.

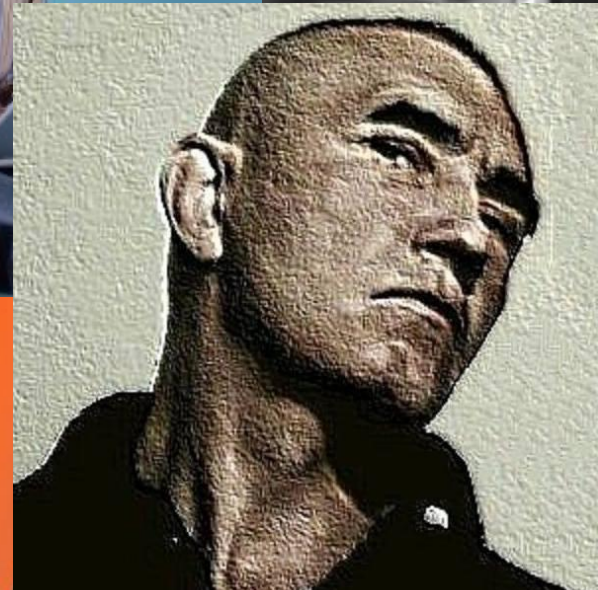

*Небо сипле дощем
і сміється вмитими зорями.
я стою на зупинці,
холодний і мокрий, мов хлющ,
перехожі ламають своїми
важкими підборами
скам'янілі дзеркала,
бездонні дзеркала калюж.*

«Пропала грамота»

Літературне угрупування трьох київських поетів: **Юрка Позаяка, Віктора Недоступа та Семена Либоня**. Існувало в кінці 80-х — на початку 90-х рр. «Пропала грамота» була заявлена як авангардний проект.

У самій назві групи — досить промовиста вказівка на гоголівську традицію відтворення дійсності. Річ у тому, що творчість поетів цього угруповання розвивається в іронічному бурлескно-травестійному стилі. Головне для авторів угруповання — цілковите перевтілення у своїх персонажів. Цією творчою настановою пояснюється той факт, що всі автори працюють під літературними масками.

НОКТЮРН I

Взимку серед ночі щось будить мене
щось хапає мене за горлянку
дихати не дає
ненавиджу стіни
голими темними вулицями
блукаю
шукаю сонця
змерзлими вустами пригадую
щось
чи то пісню чи то ім'я
нема цьому назви
нема цьому ради
це Київ
мабуть друзі мої теж не сплять
це слава Богові Київ.
На Подолі мене відпустило.
Простіть мені. Мені вже,
їй-богу, краще.

В І К Т О Р Н Е Д О С Т У П

Позаяк, Ю. Пропала грамота [Текст] : поезії / Юрко Позаяк, Віктор Недоступ, Семен Либонь. – Київ : Люта справа, 2019. – 152 с.

«Пропала грамота» повертається!

У 1991 році вийшла їхня спільна збірка, яка перевидана і доповнена новими, ще невідомими публіці творами. Поезія угруповання сповнена іронії, бурлеску й перевтілень, інколи вона брутально-еротична, а то раптом підноситься до щемкої лірики.

ПОЗАЯК
ЮРКО

НЕДОСТУП
ВІКТОР

ЛИБОНЬ
СЕМЕН

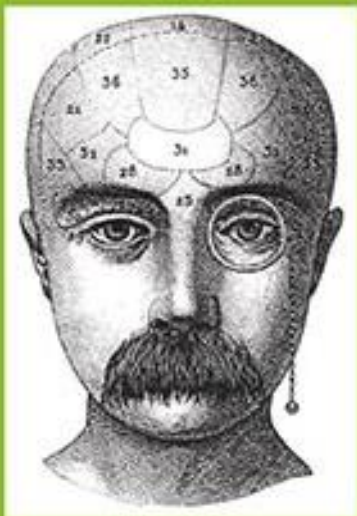
ДЕКЛЯРАЦІЯ

*!Наш гарний вірш
Є кращим, ніж
Найкращий їх
Геніяльний «стіх»!*

С
Е
М
Е
Н
Л
И
Б
О
Н
Ь

*Дніпро тече
іще.
Над ним аж свище
вітр-
ище.
Бруд видуває із трущоб.
Ще що?
Дух смерти віє із печер.
Що ще?
То пахнуть українські
мощі,
тощо.*

ПОЗАЯК

Позаяк, Ю. ШЕДЕВРИ [Текст] : вибрані вірші / Ю. Позаяк.— Київ : В. І. М. А., 2013. — 238 с.

«Юрко — письменник дуже чутливий до стилю. Також Позаяк — це людина з колосальним почуттям гумору. Його творчість є значною мірою пародією, і пародією не на якийсь конкретний вірш, а на різні стилі української поезії».

Для Юрка Позаяка його вірші — це радше стилістичні вправи, аніж вибухування на папір якихось накопичених емоційних станів. Та й сам письменник зазначав, що почав писати він псевдо-пародії: *«Ти береш Рильського, і в стилі Рильського пишеш вірш —виходить пародія, дружній шарж».*

До книги вибраного увійшли нові й добре відомі вірші та переклади.

Щойно ми народились,
Нам вручили по ложці
І сказали: в майбутнім
Вас чека бочка з медом.
Треба йти прямо-прямо
Треба йти й не звертати,
Й ви побачите бочку
Й буде в бочці тій мед.

Й от, здається, збулося —
Ми по вуха в тій бочці,
І було б все, як треба,
Тільки в бочці — не мед.

Є в крота очі,
Але він не бачить.
Є в мене щастя,
Але собаче.

Щастя собаче
Зле і жорстоке:
Прокушене горло,
Порвані боки.

Щастя собаче —
Зла нагорода:
Зуби голодні,
Бездомна свобода.

Як повний місяць
На землю світить,
Мені від щастя
Хочеться вити.

Приходьте до мене
завтра!
Я розкажу вам правду!

Приходьте до мене
автра!
Я розкажу вам правду!

Пи одьте о мее авра!
Я оза жу ам аву!

Пи о те о мее ава!
Я оа жу а ау!

И о е о ее аа!
Я оа у а ау!

ЛуГоСад

ЛУГОСАД був утворений 19 січня 1984 року у Львові. До його складу входять **Іван Лучук, Назар Гончар та Роман Садловський**. Назва складається із початкових літер прізвищ учасників. «Методологічною основою» творчості групи стала теорія поетичного ар'єргарду.

Позиціонуючи себе як явище маргінальне, лугосадівці насправді потрапили до фарватеру літературного процесу зміни епох, створивши прецедент поетичного угруповання із власною естетикою та літературномистецькою ідеологією, із власним канонічним корпусом поетичних текстів.

Із відходом у Вічність Назара Гончара 21 травня 2009 року ЛУГОСАД перейшов вже до історії літератури.

ЛУГОСАД

ОБ'ЄКТИВНІСТЬ КАНОНУ

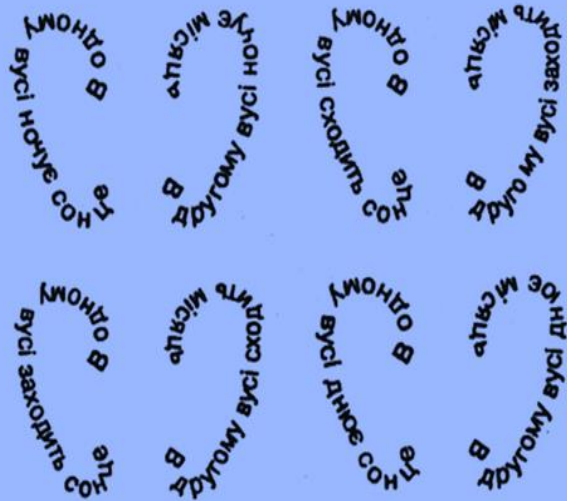
Лучик, І. Лугосад [Текст] : об'єктивність канону / І. Лучук, Н. Гончар, Р. Садловський. – Львів : Піраміда, 2007. – 88 с.

Канонічний корпус текстів «ЛУГОСАДу» сформований 1989 року і вперше опублікований 1996 зразу ж як бібліографічний раритет, давно вартував перевидання, збагаченого ілюстраціями.

ОБ'ЄКТИВНІСТЬ КАНОНУ

Іван Лучук
Дочка Агасфера
поезія

Тернопіль
Навчальна книга – Богдан
2011

Лучук І. Дочка Агасфера [Текст] : поезія. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 208 с. – (Серія «ЛУГОСАД»)

До книги увійшла значна частина поетичних творів Івана Лучука, створених від початку 80-х років минулого століття до 2005 року включно. «Звичайні» вірші, сонетії, паліндромони, фігурні та дитячі вірші, тріолети, лімерики та поемки витворюють доволі вичерпну картину творчого доробку сучасного українського поета. Ґрунтовна бібліоґрафія й алфавітний покажчик творів дозволять зацікавленим легше зорієнтуватися в поетичному лабіринті Івана Лучука.

"Я казав на чорне..."
Я казав на чорне –
– що воно чорне,
а на біле –
– що його нема.

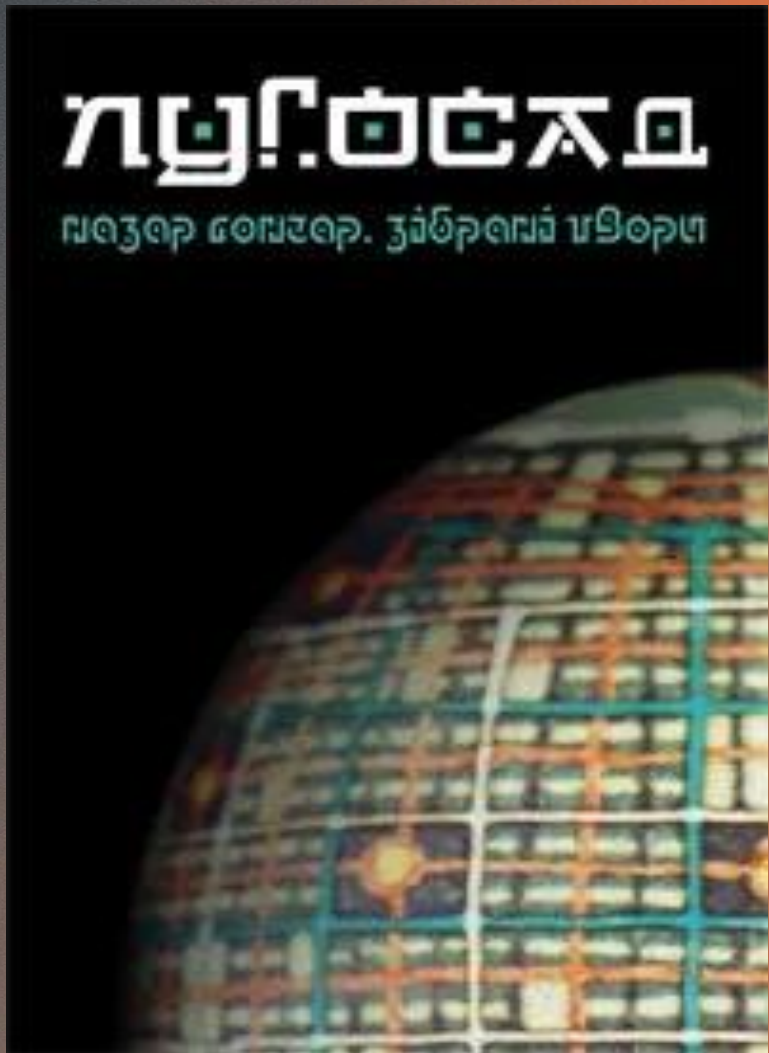
08. 02. 87.

*Купіть мене,
я відповідаю всім світовим стандартам,
у мене високі смакові якості,
я довго ношусь,
я протиударний.*

*Мене купили,
три роки мною покористувалися
і здали в комісійний магазин
під іншою назвою.*

*А хто я? Я факт –
цікавий, але забутий,*

Гончар Н. Зібрані твори [Текст] / упоряд. І. Лучук. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. — 544 с. — (Серія «ЛУГОСАД»).

Вичерпно подано поетичні збірки, вірші поза збірками, твори для дітей, поетичні переклади, прозу й есеїстику, начерки й колажі Назара Гончара. Видання доповнюють інтерв'ю з поетом, вибрана бібліографія публікацій, алфавітний покажчик його друкованих поетичних творів, багата іконографія.

РОМАН

САДЛОВСЬКИЙ

*Ніколи вже не бігтимеш,
заплітаючись у довгій спідниці,
назустріч.*

*Не тому, що в таких спідницях
вже ніхто не ходить,
навіть в іншій –
ти не будеш бігти
назустріч.*

НАЗАР ГОНЧАР

Гончар Н. Автопортрети : вибрані вірші / Назар Гончар. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2013. – 192 с.

До книги вибраних віршів Назара Гончара — одного з найоригінальніших поетів-вісімдесятників, учасника численних літературних та мистецьких проектів, перформера — увійшли його найвідоміші і найприкметніші твори.

Можна або припустити, або сміливо вважати, що всі вірші Назара Гончара — його автопортрети. Принаймні — майже всі.

не спиться
зате віршується
і поки пишеться
здається ого-го
а зранку
глянеш
охо-хо

І мно-
ю, і дзер-
кальцем дріб-
но тря-
се –
і ри-си
свої роз-
губи-
ло ли-
це...

Нова дегенерація

Літературне угруповання «Нова дегенерація», до якого належали **І. Андрусяк, С. Процюк та І. Ципердюк**, засноване на початку 90-х років XX століття.

У творчості спираються на український авангард 20-х рр. Для них характерні повстання проти колоніальної свідомості, руйнування міфів і стандартів через епатаж, іронію та самоіронію, сарказм.

ПЕРЕМОЖЕЦЬ

Винайдено еліксир перевтілення. Декілька крапель дають змогу пахолку стати графом, аристократу — щуром помийним, на вулицях середньовічного міста здійснювати карнавали перетворень, сплутавши день і ніч. У мене зранку проріс волячий хвіст, втілення мрії нічної стати биком, аби брати участь у кориді, підняти тореадорів на роги, погратися з матадором, в кінці пришпилити до стінки, а зати́м кинути скривавлене тіло в пащеку трибуні: хай жеруть його, заки ще тепле) — і заревіти так, щоб замліли притаємні душі панянок з похитливими очима і збудженими стегнами. Я стану дибки у всій своїй красі. Мій рев затрясе їхніми тілами, їхній стогін буде луною до мого. Перемігши, впаду на коліна, ставши знову людиною.

І
В
А
Н
Ц
И
П
Е
Р
Д
Ю
К

Андрусяк, І. Фонетика тиші [Текст] : поезія, проза : у 2 т. Т.1 / І. Андрусяк. – Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2019. – 324 с.

Андрусяк, І. М'яке і пухнасте [Текст] : твори для дітей : у 2 т. Т.2 / І. Андрусяк, – Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2019. – 264 с.

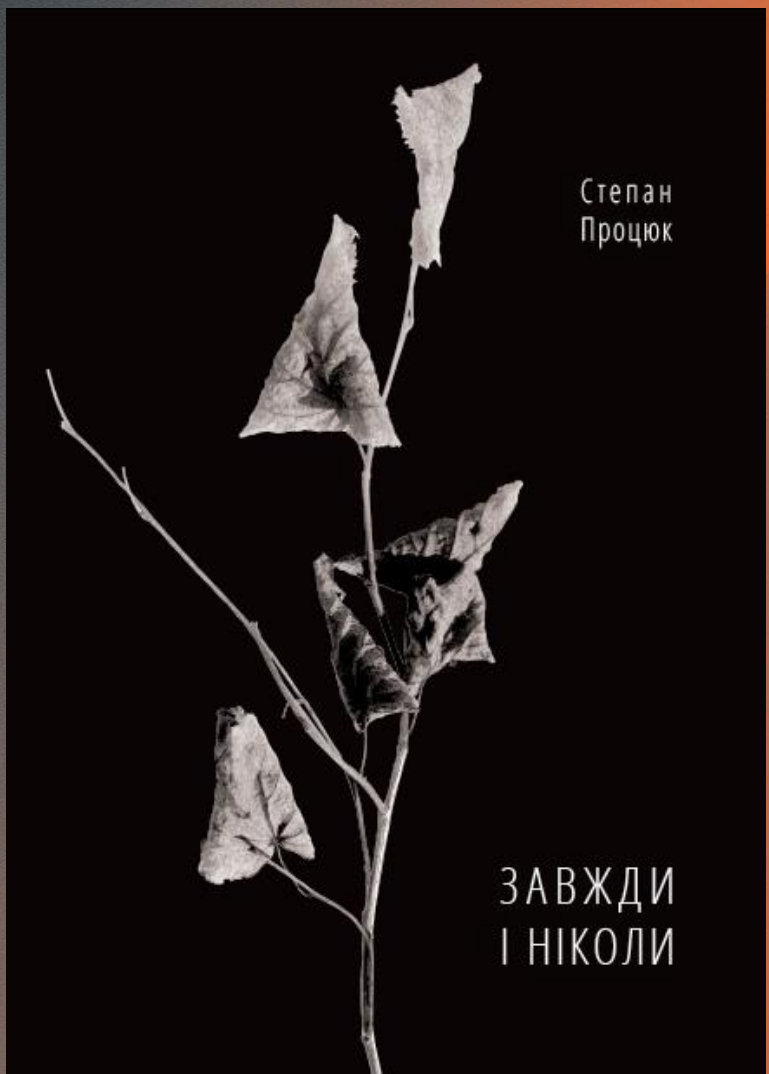
Поезія Івана Андрусяка – елегантна й тонка, зріла і жорстока, вона проходить виразний шлях еволюційного зростання й наповнення, але не втрачає основних прикметних рис: чарівної образності, мелодійності, замилювання у навколишній світ, особливого естетизму і філософічності.

вітер
навздогад гортає
твоє волосся
так
як вогонь
сторінка за сторінкою
повільно пожирає
книгу

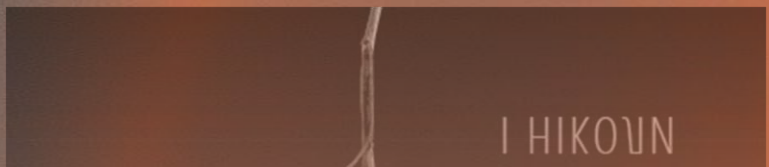
і мені тоді
дуже хочеться тебе
погладити
я навіть не боюся
обпекти пальці

боюся лишень
що в моїй долоні
залишиться дрібка
попелу

Процюк С. Завжди і ніколи [Текст] / С. Процюк. – Брустурів : Дискурсус, 2014. – 216 с.

«Завжди і ніколи» – повне поетичне зібрання творів Степана Процюка, упорядковане з попередніх видань – «На вістрі двох правд» (1991), «Апологетика на світанку» (1996), «Завжди і ніколи» (1999). Збірки виходили в часи легендарної «Нової дегенерації», себто тоді, коли Процюк був поетом, а вірші лилися рікою. І хоч автор віршів уже давно не пише, проте ріка, як ніколи, повноводна, і нині саме час із неї пригубити.

*Щойно скресло царство імли.
Тремтять ніздрі кожній самиці.
і оленячі роги летять у лісах.
І в чеканні сильнішого мре олениця.*

*Пари в тінях осик, у руїнах мостів
Афродітині славлять зорі.
Торжествує осанна трави,
Вітаїзму жагучої крові.*

Виставку підготувала:

провідний методист Бойко Ю. О.